

THE ROLE OF INTERNATIONAL FESTIVALS IN SHAPING THE
AESTHETIC TASTE OF YOUTH

Xasanov Doston Dilshod o'g'li

3rd-course student of the Culture and Art Management major,
Uzbekistan State Institute of Arts and Culture

Abstract. This article analyses the role and significance of international festivals in shaping the aesthetic taste of young people. From this perspective, international festivals are examined as an effective creative process that fosters the development of youth's artistic thinking, aesthetic perception, tolerance, and cultural identity. Such events serve as a dynamic platform for intercultural dialogue and creative exchange, contributing to the spiritual and aesthetic growth of the younger generation.

Keywords: aesthetic education, youth, international festival, intercultural dialogue, creative thinking.

YOSHLARDA ESTETIK DIDNI SHAKLLANTIRISHDA XALQARO
FESTIVALLARNING O'RNI

Xasanov Doston Dilshod o'g'li

O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti

Madaniyat va san'at sohasi menejmenti ta'lim yo'nalishi 3-kurs talabasi

Annotatsiya. Mazkur maqolada yoshlarning estetik didini shakllantirishda xalqaro festivallarning o'rni va ahamiyati tahlil qilingan. Shu nuqtayi nazardan, xalqaro festivallar yosh avlodni ijodiy fikrlash, go'zallikni anglash, tolerantlikni shakllantirish va madaniy identifikatsiyani mustahkamlashga xizmat qiluvchi samarali ijodiy jarayon sifatida o'rganilgan.

Kalit so'zlar: estetik tarbiya, yoshlar, xalqaro festival, madaniyatlararo muloqot, ijodiy tafakkur.

РОЛЬ МЕЖДУНАРОДНЫХ ФЕСТИВАЛЕЙ В ФОРМИРОВАНИИ
ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВКУСА МОЛОДЁЖИ

Хасанов Достон Дилшод угли

Студент 3-го курса,

Направление «Менеджмент в сфере культуры и искусства»,

Государственный институт искусств и культуры Узбекистана

Аннотация. В данной статье проанализированы роль и значение международных фестивалей в формировании эстетического вкуса молодёжи. С этой точки зрения международные фестивали рассматриваются как эффективный творческий процесс, способствующий развитию художественного мышления, эстетического восприятия, толерантности и культурной идентичности молодого поколения. Подобные мероприятия выступают динамичной площадкой для межкультурного диалога и творческого обмена, способствуя духовному и эстетическому развитию молодёжи.

Ключевые слова: эстетическое воспитание, молодёжь, международный фестиваль, межкультурный диалог, творческое мышление.

Kirish. Har qanday jamiyatda yosh avlod tarbiyasi davlat oldida turgan eng dolzarb masala hisoblanadi. Chunki jamiyatning sog‘lom jamiyat sifatida ravnaq topishi va rivojlanishi ana shu kelajak avlod tarbiyasi va madaniyatiga bog‘liq. Ma‘lumki, tarbiya shaxsni jamiyatdagi ijtimoiy-iqtisodiy ishlab chiqarish munosabatlariga tayyorlash, shuningdek, uning ma‘naviy, aqliy, jismoniy va musiqiy rivojlanishiga muntazam ta‘sir etib boruvchi uzluksiz jarayon. Endilikdagi asosiy vazifa ana shu yoshlarga ta‘lim va tarbiya berish, ularning kuch va sadoqatini ana shu Vatanga muhabbat, yurt tinchligi va osoyishtaligi, respublika mustaqilligini mustahkamlash yo‘lida safarbar etishdir. Buni dunyoning ko‘pgina davlatlari qatori O‘zbekistonning olib borayotgan odilona va oqilona siyosati natijasida amalga oshirilayotgan keng ishlar ko‘lamida payqash qiyin emas. O‘zbek xalqining yuksak milliy qadr-qimmat, or-nomusi va shon-sharafi uning o‘ta mehribonligi va sof vijdonligiga asoslangandir. Farzand tug‘ilishi bilan unga alla orqali ota-onaning orzu umidlari, his-hayajonlari, o‘y-kechinmalari ohang orqali singdirilib boriladi. Bola ulg‘ayib borgan sari unga turli janrdagi qo‘shiq-aytim va kuy-ohanglar hamroh bo‘ladi. Qo‘shiq aytishning kuy-ohang va she‘riy ma‘no-mazmuni o‘zida kelayotgan yosh avlodni o‘z tarbiyasiga oladi. Bolaning hatti-harakatlarida namoyon bo‘la boshlaydi. Bu jarayonda farzandlarimiz qanday kuy-qo‘shiq eshitayotganligi orqali uning xatti-harakatlaridagi o‘zgarishlarni kuzatib borish mumkin bo‘ladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Yoshlarni madaniy-estetik jihatdan kamolga yetkazishda ijtimoiy-pedagogik faoliyat alohida o‘rin tutadi. Ijtimoiy-pedagogik faoliyat shaxsga, jamoaga yoki muayyan ijtimoiy guruhga ularning ijtimoiy faolligini, ijodiy qobiliyatini va madaniy ishtirokini rivojlantirishga ko‘maklashuvchi kasbiy faoliyat turidir[1]. Uning vazifasi insonning ijtimoiy hayotdagi muammolarini hal qilish, ijtimoiy-madaniy integratsiyasini ta‘minlash va shaxsiy salohiyatini jamiyat

foydasiga yoʻnaltirishdan iborat. Mazkur faoliyatning asosiy yoʻnalishlari profilaktika, reabilitatsiya, inson huquqlari himoyasi, madaniy tarbiya va estetik rivojlanishdan iborat boʻlib, ularning barchasi yoshlarni ijtimoiy hamda madaniy jihatdan faol shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi.

XXI asrda globallashtirish, madaniyatlararo integratsiya va axborot oqimining tezligi yoshlar dunyoqarashini shakllantirishda yangi omillarni keltirib chiqarmoqda. Estetik tarbiya va ijodiy qobiliyatning rivoji endilikda faqat taʼlim muassasalari doirasidagina emas, balki keng ijtimoiy-madaniy maydon, xususan, xalqaro festivallar, madaniyat almashinuvi dasturlari va yoshlar sanʼat forumi kabi madaniy-maʼrifiy tadbirlarda amalga oshmoqda. Shu bois, yoshlarning estetik didini rivojlantirishda xalqaro festival harakatining oʻrni va pedagogik ahamiyati alohida ilmiy tahlilni talab etadi[2].

Estetik tarbiya shaxsda goʻzallikni anglash, sanʼatni qadrlash va ijodiy ifoda topish qobiliyatini rivojlantiruvchi murakkab ijtimoiy jarayondir. Bu jarayon orqali yoshlar atrofidagi voqelikni nafaqat biladi, balki uni his etadi, baholaydi va oʻz estetik qarashlarini shakllantiradi.

Natija va muhokama. Bugungi kunda xalqaro festivallar yoshlarning estetik dunyoqarashini kengaytiruvchi, ijodiy salohiyatini oshiruvchi eng samarali madaniy muhitlardan biridir. Masalan, Venetsiya Biennalesi (Italiya), Edinburgh Fringe Festival (Buyuk Britaniya), Sharq taronalari (Oʻzbekiston) yoki World Youth Festival (Rossiya) kabi tadbirlar yoshlarni nafaqat ijodiy raqobatga, balki madaniyatlararo muloqotga undaydi.

Xalqaro festival muhiti uchta asosiy pedagogik xususiyatga ega:

- yosh ijodkor oʻz asari orqali xalqaro auditoriyaga chiqish imkonini sezadi;
- u boshqa millat vakillarining estetik qadriyatlarini idrok etadi, tolerantlik shakllanadi;
- oʻz ijodiy ishiga tanqidiy nazar bilan qarash, badiiy tafakkurini chuqurlashtirish imkoniyati tugʻiladi[3].

Bu jarayonlar yosh avlodda madaniy salohiyat, fikrlash va global estetik didni rivojlantiradi.

Pedagogik nuqtayi nazardan, estetik tarbiya quyidagi mexanizmlar orqali amalga oshiriladi:

- yoshlar festivallarda bevosita qatnashib, ijodiy muhitni his etadi;
- xalqaro jamoaviy ijod loyihalari orqali estetik tafakkur boyiydi;
- festival ishtirokchilari oʻz tajribalarini tahlil qiladi, badiiy baholash koʻnikmasini shakllantiradi.

Masalan, “Sharq taronalari” festivalida ishtirok etgan yosh musiqachilar milliy cholgʻularni global sahnada namoyish etish orqali oʻzida milliy gʻurur va xalqaro estetik uygʻunlikni his qiladi. Bu esa oʻz navbatida, estetik tarbiya va ijtimoiy-pedagogik jarayonning eng yuksak koʻrinishidir.

Xalqaro festivallar ijtimoiy jihatdan quyidagi natijalarga erishishga xizmat qiladi:

- yoshlarning madaniy identifikatsiyasi mustahkamlanadi;
- ijodiy muhitda oʻz-oʻzini anglash va oʻzini ifoda etish koʻnikmalari rivojlanadi;
- millatlararo doʻstlik va bagʻrikenglik qadriyatlari mustahkamlanadi.

Biroq muammolar ham yoʻq emas: ayrim hollarda festivallar tijoratlashib borayotgani, yosh ijodkorlar uchun moddiy imkoniyatlarning cheklangani kuzatilmoqda. Shu bois davlat, nodavlat va xalqaro tashkilotlarning hamkorlikdagi madaniy-pedagogik dasturlari muhim ahamiyat kasb etadi[4].

Xalqaro festivallar yoshlarning estetik didini shakllantirish, ijodiy tafakkurini rivojlantirish va madaniy ongini yuksaltirishda noyob ijtimoiy-pedagogik muhit yaratadi. Ular orqali yosh avlod milliy merosni anglaydi, global estetik qadriyatlarni oʻzlashtiradi va oʻz ijodini jahon madaniyatining ajralmas qismi sifatida koʻra boshlaydi. Shu bois, bunday festival harakatlarini taʼlim tizimi bilan integratsiyalash, yoshlar siyosatining ustuvor yoʻnalishiga aylantirish zarur.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, xalqaro festivallar yoshlarning estetik didini shakllantirish, ijodiy tafakkurini rivojlantirish va madaniy ongini yuksaltirishda noyob ijtimoiy-pedagogik muhit yaratadi. Ular orqali yosh avlod milliy merosni anglaydi, global estetik qadriyatlarni oʻzlashtiradi va oʻz ijodini jahon madaniyatining ajralmas qismi sifatida koʻra boshlaydi. Shu bois bunday festival harakatlarini taʼlim tizimi bilan integratsiyalash, ularni yoshlar siyosatining ustuvor yoʻnalishiga aylantirish zamon talabi hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Мудрик, А. В. Социальная педагогика: учеб. для студ. пед. вузов / А. В. Мудрик / под ред. В. А. Слостенина. 3-е изд., испр. и доп. М.: Изд. центр Академия, 2002. 200 с.
2. Dewey, J. *Art as Experience*. New York: Penguin, 2005, p. 445.
3. Csikszentmihalyi, M. *Creativity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention*. Harper Perennial, 1996.

4. European Festivals Association. *Festivals and the City: Social Impact Study*. Brussels, 2021.
5. Kalkanatov, Asilbek. "PROFESSIONAL QUALIFICATION OF THE MANAGER IN THE CULTURAL FIELD." *JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE* 2 (2023): 19-23.
6. Eldor o'g'li, Z. J. (2024). STRATEGIC MANAGEMENT OF CULTURAL AND ART TRAINING INSTITUTIONS BASED ON CULTURAL INTELLIGENCE. *ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATSION TADQIQOTLAR*, 2(15), 21-25.
7. Jumanazarov, Z. (2025). FEATURES OF CULTURAL POLICY IN NEW UZBEKISTAN. *Journal of Applied Science and Social Science*, 1(4), 352-354.
8. Eldor o'g'li, J. Z. (2025). KREATIVLIK PARADIGMASI: SAN'AT, IQTISODIYOT VA IJTIMOY O 'ZGARISHLARNING CHORRAXASI. *SYNAPSES: Insights across the disciplines*, 2(6), 98-106.
9. QOLQANATOV, Asilbek. "MA'DANIYAT VAZIRLIGI VA MADANIYAT MARKAZLARI: TARIXIY TARAQQIYOT JARAYONLARIDAN." *News of UzMU journal* 1.1 (2024): 1.
10. Yuldasheva, Manzura, and Asilbek Qolqanatov. "O 'ZBEKISTONDA MUZEY MENEJMENTI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH XUSUSIYATLARI." *Oriental art and culture* 3.1 (2022): 254-260.
11. QOLQANATOV, Asilbek. "'O 'ZBEKKONSERT" DAVLAT MUASSASASI FAOLIYATI: TADQIQOT VA TAHLIL." *TA'LIM VA INNOVATSION TADQIQOTLAR* 12 (2023): 8-14.
12. Nazarbay o'g'li, Q. A., & Eldor o'g'li, J. Z. (2025). AUDIOVIZUAL INDUSTRIYA TUSINDIRMESI. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 5(5), 122-129.
13. Юсупалиева, Д. К. (2020). Международные отношения-Зеркало мирового прогресса. *Молодой ученый*, 23, 522.
14. Юсупалиева, Д. К. (2024, October). ОПЫТ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН В СФЕРЕ РЕГУЛИРОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ИНСТИТУТОВ ТЕЛЕВИДЕНИЯ. In *Russian-Uzbekistan Conference* (Vol. 1, No. 1).
15. Yusupalieva, D. K. (2020). Development of mutually beneficial cooperation of Uzbekistan within the SCO. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 5(85), 901-903.
16. Shermanov, E. U. (2025). DAXLDORLIK FAZILATI ORQALI TALABALARNING MADANIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH: STRATEGIYA VA MEXANIZMLAR. *Inter education & global study*, (3), 596-603.

- 17.Saidovich, J. S., Uralovich, S. E., Kurbanov, A., & Erkinovna, A. N. (2022). The role of cinema in the system of education.
- 18.Shermanov, E. (2024). Madaniy intellektning ijtimoiy soha mutaxassislarini tayyorlash jarayonidagi integratsion roli. *MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI JURNALI*, 1(8).
- 19.Ganieva, E. R. (2022). Genesis and Evolution: From Multi-Part TV Film to TV Series. *International Journal on Integrated Education*, 5(4), 286-290.
- 20.Ганиева, Э. Р. (2014). Из истории взаимосвязи кино и телевидения Узбекистана. *Молодой ученый*, (14), 316-318.
- 21.Ганиева, Э. Р. (2017). Новые страницы истории телевидения Узбекистана. *Молодой ученый*, (21), 57-59.
- 22.Ganieva, E. R. (2015). Prospects of development and modernization of cinema reproduction channels in Uzbekistan. in the world of science and art: questions of Philology, art criticism and cultural studies. no. 43.
- 23.Rinatovna, E. G. (2024). NATIONAL TELEVISION SERIES OF UZBEKISTAN: ACHIEVEMENTS AND SHORTCOMINGS. *Inter education & global study*, (10), 482-492.
- 24.Alfiya, Q. (2023). Milliy Musiqa San'ati Va Yoshlar Tarbiyasi. *Journal of Creativity in Art and Design*, 1, 16-20.
- 25.Nazarbaevna, Q. A., & Serjanovich, K. S. (2024). The Importance of Scenario in Cultural Events. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4, 259-262.
- 26.Kalkanatov, Asilbek. "THE IMPORTANCE OF MANAGING THE PARTICIPATION OF CULTURAL AND ART INSTITUTIONS AND ORGANIZATIONS IN CULTURAL ACTIVITIES." *Journal of Innovation, Creativity and Art* 2 (2023): 7-10.
- 27.Yuldasheva, M. B., and A. N. Qolqanatov. "Kadrlar potentsiali ijtimoiy-madaniy sohada tashkilot faoliyati samaradorliligini oshirishshning yetakchi omili sifatida." *Inter education & global study* 8 (2024): 58-68.
- 28.Yusupalieva, D. K. (2020). Political role of television in the development of national ideology. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 6(86), 665-667.
- 29.Ганиева, Э. Р. (2017). Кино и телевидение как одни из основных факторов формирования визуальной культуры зрителя. *Молодой ученый*, (21), 59-61.
- 30.Jummanazarov, Z. E. (2025). MUSIQANING YOSHLAR AQLIY VA JISMONIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI. *Inter education & global study*, (3), 563-573.

31. Eldor o'g'li, J. Z. (2025). MADANIY VA KREATIV INDUSTRIYA. *SYNAPSES: Insights across the disciplines*, 2(6), 107-115.

32. Eldor o'g'li, J. Z., & Tolibjonovna, B. G. (2025). TALABALARDA TA'LIMIY MOBILLIK SHAROITIDA JAHON ADABIYOTI ORQALI KROSS-MADANIY KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISH. *ACUMEN: International journal of multidisciplinary research*, 2(6), 99-104.

33. Eldor o'g'li, J. Z. (2025). REIFIKATSIYADAN KREATIV IQTISODIYOTGACHA: MADANIYAT INDUSTRIYASINING TARIXI VA BUGUNI. *Journal of new century innovations*, 78(1), 314-322.

34. Eldor o'g'li, J. Z. (2025). KREATIV VA MADANIY INDUSTRIYALAR: IQTISODIY-IJTIMOY O'ZGARISHLARNING YANGI PARADIGMASI. *Journal of new century innovations*, 78(1), 323-331.